

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Aan de Minister, de heer ir. E.D. Wiebes
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Datum : 30 januari 2018
Ons kenmerk : brf 18.003 GvO/SvD
Onderwerp : aardgaswinning

Hooggeachte heer Wiebes,

De Nederlandse glastuinbouwsector neemt de problemen met de effecten van aardgaswinning in Groningen heel serieus. We voelen ons verantwoordelijk om ons maximaal in te spannen het gasverbruik te verminderen door energiebesparing en verduurzaming. Groot-schalige inzet van duurzame industriële restwarmte en CO₂ kan een enorme versnelling geven aan vermindering van het gasverbruik. Dit blijkt ook uit een oproep vanuit de warmtecoöperaties van glastuinbouwondernemers in Zuid-Holland aan u om deze kans te benutten, wat wij voluit ondersteunen. Samen met de relevante stakeholders willen wij ons maximaal inspannen deze kans te benutten en zullen de ondernemers in de glastuinbouwclusters hierbij ondersteunen. Wij roepen ook u op om deze versnelling te ondersteunen!

LTO Glaskracht Nederland is de ondernemersorganisatie van de professionele Nederlandse glastuinbouw. Ruim 70% van het areaal kassen waarin groenten, snijbloemen en potplanten worden geteeld is aangesloten bij onze organisatie. De hele sector gebruikt momenteel op jaarbasis circa 3 miljard kubieke meter aardgas. Voor het productieproces op de bedrijven zijn CO₂, warmte en elektriciteit de productiefactoren. Deze worden traditioneel geproduceerd door het verstoken van aardgas. Maar dat kan ook anders. Momenteel wordt al bijna 10% van de warmtevraag klimaatneutraal geproduceerd.

Met onze leden hebben we afgelopen jaar onze marsroute naar 2040 bepaald. Onze inzet is dat de Nederlandse glastuinbouw in 2040 volledig klimaatneutraal is. Echter, in het licht van de huidige urgentie zijn wij van mening dat de glastuinbouwsector sneller kan bijdragen aan de afbouw van het gebruik van Groningergas, mits in alternatieven voor warmte, CO₂ en elektriciteit voor onze bedrijven wordt voorzien. Het realiseren van die vermindering vergt majeure investeringen en teeltaanpassingen op glastuinbouwbedrijven.

We hebben als sector volop mogelijkheden om het aardgas te vervangen. In onze visie zorgt doorontwikkeling van geothermie, uitbreiding van duurzame restwarmte, biomassa, elektrificatie en energiebesparing in onderlinge samenhang voor een compleet klimaatneutrale sector.

Overal in het land geven groepen leden met onze hulp al handen en voeten aan de energietransitie. Vijftien collectieven hebben geïnvesteerd in geothermiebronnen. Door jaarlijkse uitbreiding met twee tot drie nieuwe bronnen ligt de groei van geothermie op stoom. Wij kijken wat dat betreft uit naar de aanpak vanuit uw Ministerie om de ontwikkeling van geothermie verder te stimuleren. Biomassa toepassing is volop in ontwikkeling, mede dankzij de ondersteuning vanuit het instrumentarium van de overheid. Daarnaast zetten ondernemingen steeds meer stappen om het warmteverbruik te elektrificeren. Onze zorg is dat de transitie naar gebruik van restwarmte traag verloopt. Dit is tegelijkertijd een kans voor versnelling!

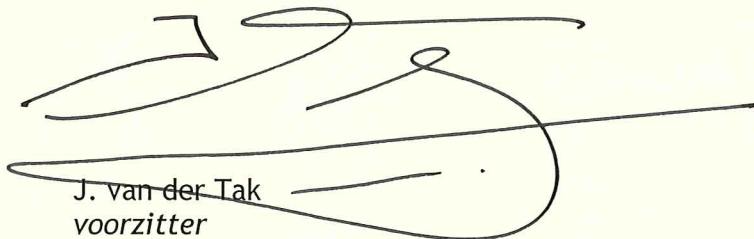
Met uw hulp kunnen en willen we de energietransitie van de Nederlandse glastuinbouw versnellen en een maximale bijdrage leveren aan het verminderen van het gebruik van aardgas. Uw hulp is concreet nodig voor de navolgende zaken:

- Op veel plaatsen wordt momenteel goed bruikbare industriële restwarmte vernietigd of geloosd als meest goedkope afvoermethode. We pleiten voor een aanpak die deze wijze van afvoer gaat verminderen c.q. beëindigen en daarmee de warmte beschikbaar kan komen voor tuinbouwkassen, omliggende steden en dorpen en bedrijven. Uw steun en wellicht overheidsmaatregelen zijn daarbij nodig om echt op stoom te komen.
- Voldoende extern geproduceerde CO₂ is een essentiële voorwaarde voor de energietransitie op glastuinbouwbedrijven. Er is ruim voldoende CO₂ die als afvalproduct wordt uitgestoten door grote centrales, zoals in de afvalsector. Gerichtte investeringen en ondersteuning in enkele grote CO₂-bronnen én in kleinere bronnen in de nabijheid van glastuinbouw, kan zorgen voor het invullen van de totale behoefte in de glastuinbouw. Uw ondersteuning daarbij is essentieel.
- Besluitvorming over en aanleg van de hoofdinfrastructuur en distributienetten voor warmte en CO₂ in geconcentreerde glastuinbouwgebieden (warmte- en CO₂-systeem) van waaruit ook woningen en ander bedrijfsleven van warmte kunnen worden voorzien.
- Elektrificatie (all-electric) waarbij tuinbouwbedrijven meer duurzame elektriciteit van het net afnemen in plaats van deze zelf te produceren in gasgestookte warmtekrachtinstallaties, is voor veel glastuinbouwbedrijven een goed alternatief om warmte en assimilatielicht te maken en bespaart veel gas. Een smart-grid met een betere tariefstructuur waarin transportpieken anders worden afgerekend, verbetert de mogelijkheden voor all-electric.
- Voortzetting en uitvoering van de regelingen en beleid voor geothermie en toepassing van biomassa.

Versnelling van de energietransitie in de glastuinbouw gericht op vermindering van het gebruik van Groningengas vraagt samenwerking en commitment van veel betrokken partijen. Uw brief van 15 januari veroorzaakte veel beroering. Laten we als overheid en bedrijfsleven samen de handen uit de mouwen steken en middels goede alternatieven een versnelde afbouw van gebruik van Groningengas verwezenlijken.

Namens onze leden neemt onze organisatie zowel bestuurlijk als met specialistische inhoudelijke expertise deel aan de gesprekken over een Nationaal Klimaat- en Energieakkoord. Met oog voor de belangen van onze leden mag u in dat overleg van ons een constructieve opstelling verwachten.

Hoogachtend,
Namens het bestuur van LTO Glaskracht Nederland

J. van der Tak
voorzitter